

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมາภิไยพระมหาภัตtriy ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๑/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ๓/๒๕๖๔

วันที่ ๑๑ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง	นายเรืองไกร ลีกิจวัฒนะ	ผู้ร้อง
	สมาชิกรัฐสภาที่ลงมติให้มีการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามญัตติที่ ๑ จำนวน ๕๗๖ คน ที่ ๑	
	สมาชิกรัฐสภาที่ลงมติให้มีการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามญัตติที่ ๒ จำนวน ๖๘๗ คน ที่ ๒	ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องขออ้างบัญชีรายชื่อ และเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายเรืองไกร ลีกิจวัฒนะ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ สมาชิกรัฐสภา จำนวน ๕๗๖ คน (ผู้ถูกร้องที่ ๑) ลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ และเพิ่มหมวด ๑๕/๑) ซึ่งเสนอโดยนายสมพงษ์ ออมริวัฒน์ กับคณะ และสมาชิกรัฐสภา จำนวน ๖๘๗ คน (ผู้ถูกร้องที่ ๒) ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ และเพิ่มหมวด ๑๕/๑) ซึ่งเสนอโดยนายวิรชช รัตนเศรษฐ กับคณะ การที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการ โดยที่ร่างรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ และเพิ่มหมวด ๑๕/๑) ทั้งสองฉบับ มีหมวด ๑๕/๑ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ซึ่งมิใช่การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๔) เป็นการจะใจไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๙ - ๒๒/๒๕๕๕ ที่ว่างหลักไว้ว่า การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญโดยการยกร่างใหม่ทั้งฉบับ ควรจะได้ให้ประชาชนผู้มีอำนาจสถาปนารัฐธรรมนูญได้ลงมติเสียงก่อนว่าสมควรจะมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่ ประกอบกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ ที่บัญญัติว่า “คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะกรรมการทรัพย์ ศาล องค์กรอิสรภาพและหน่วยงานของรัฐ” และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๔) บัญญัติว่า “ในการณ์ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ บททั่วไป หมวด ๒ พระมหากษัตริย์ หรือหมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องที่เกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่หรืออำนาจของศาลหรือองค์กรอิสรภาพ หรือเรื่องที่ทำให้ศาลหรือองค์กรอิสรภาพไม่อาจปฏิบัติตามหน้าที่หรืออำนาจได้ ก่อนดำเนินการตาม (๗) ให้จัดให้มีการออกเสียงประชามติตามกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ถ้าผลการออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม จึงให้ดำเนินการตาม (๗) ต่อไป” นอกจากนี้ การกระทำดังกล่าวมีลักษณะที่เข้าข่ายการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญโดยใช้เสียงข้างมากที่ไม่คำนึงถึงหลักนิติธรรม หากปล่อยให้มีการดำเนินการต่อไปจนถึงการพิจารณาในวาระที่สองแล้ววาระที่สาม อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายและสืบเปลืองบประมาณ ดังนั้น การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองจึงเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ แต่อัยการสูงสุดมิได้ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ดังนี้

(๑) การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง เป็นอันใช้บังคับมิได้ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง

- ๓ -

(๒) มีคำสั่งให้ประธานรัฐสภาสั่งระงับหรืองดเว้นการประชุมร่วมกันของรัฐสภาในวาระที่สอง และวาระที่สาม เพื่อพิจารณาหรือลงมติเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ และเพิ่มหมวด ๑๕/๑) ทั้งสองฉบับ จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้าง การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีได้” วรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้เดทราบว่ามีการกระทำตามวรรคหนึ่ง ย่อมมีสิทธิร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวได้” และวรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่อัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่รับดำเนินการตามที่ร้องขอ หรือไม่ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ผู้ร้องขอ จะยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องขออื่นบัญชีรายชื่อ และเอกสารประกอบ แม้ผู้ร้องใช้สิทธิยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดแล้วเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ ซึ่งอัยการสูงสุดไม่มีได้ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอทำให้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องปรากฏว่าการกระทำของผู้กรร้องทั้งสองยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงที่ชัดเจนเพียงพอ และยังห่างไกลกว่าเหตุที่จะเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้อง ไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๔ -

(คำสั่งที่ ๑๖/๒๕๖๔)

(นายทวีเกียรติ มีนากนิษฐ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนคินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เพพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราษณ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ